

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ โปรแกรมการสร้างเสริมทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการเสพติด ใน
นักเรียนประถมศึกษา จังหวัดเชียงราย

ผู้เขียน นางสาวประณยา ปันปิ่น

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การส่งเสริมสุขภาพ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิ่มอนงค์ งามประภาส ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา ไกรพิบูลย์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งการทดลอง (Quasi-experimental Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการสร้างเสริมทักษะชีวิตในการป้องกันการเสพติดของนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดเชียงราย จำนวน 48 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ กลุ่มละ 24 คน กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมสร้างเสริมทักษะชีวิต 5 แผน โดยประยุกต์ใช้แนวคิดทักษะชีวิต ร่วมกับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยกำหนดสถานการณ์จำลอง และใช้เทคนิคกระบวนการกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย การระดมสมอง การอภิปรายกลุ่ม การแสดงบทบาทสมมติ และการฝึกทักษะ เพื่อให้กลุ่มทดลองเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับสารเสพติด ความภาคภูมิใจในตนเอง ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการปฏิเสธเมื่อถูกชักชวนให้เกี่ยวข้องกับสารเสพติด ตลอดจนมีพฤติกรรมป้องกันการเสพติด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ เชิงพรรณนา แจกแจงความถี่คิดเป็นร้อยละ และเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ด้วยสถิติ Paired Sample t-test

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้เกี่ยวกับสารเสพติด ความภาคภูมิใจในตนเอง ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการปฏิเสธเมื่อถูกชักชวนให้เกี่ยวข้องกับสารเสพติด หลังการทดลอง 2 สัปดาห์ และ 6 สัปดาห์สูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001 ด้านพฤติกรรมป้องกันการเสพติดพบว่า หลังการทดลอง 2 สัปดาห์มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านทักษะการตัดสินใจพบว่าหลังการทดลอง 2 สัปดาห์ และ 6 สัปดาห์มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบเล็กน้อย แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ในกลุ่มทดลองพบว่า มีคะแนนเฉลี่ย ด้านความรู้เกี่ยวกับสารเสพติด ความภาคภูมิใจในตนเอง ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการปฏิเสธเมื่อถูกชักชวนให้เกี่ยวข้องกับสารเสพติด ด้านพฤติกรรมป้องกันการเสพยาเสพติด หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001 ส่วนด้านทักษะการตัดสินใจหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลองเล็กน้อย แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ในกลุ่มเปรียบเทียบพบว่า มีคะแนนเฉลี่ย ด้านความรู้เกี่ยวกับสารเสพติด ความภาคภูมิใจในตนเอง สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการปฏิเสธเมื่อถูกชักชวนให้เกี่ยวข้องกับสารเสพติด และพฤติกรรมป้องกันการเสพยาเสพติด หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลองเล็กน้อย แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

Thesis Title Life Skill Development Program for Preventing Drug Abuse in Primary School Students, Chiang Rai Province

Author Miss Pranaya Panpin

Degree Master of Education (Health Promotion)

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr.Nimanong Ngamprapasom Chairperson

Assoc. Prof. Dr.Suchada Kaiphikul Member

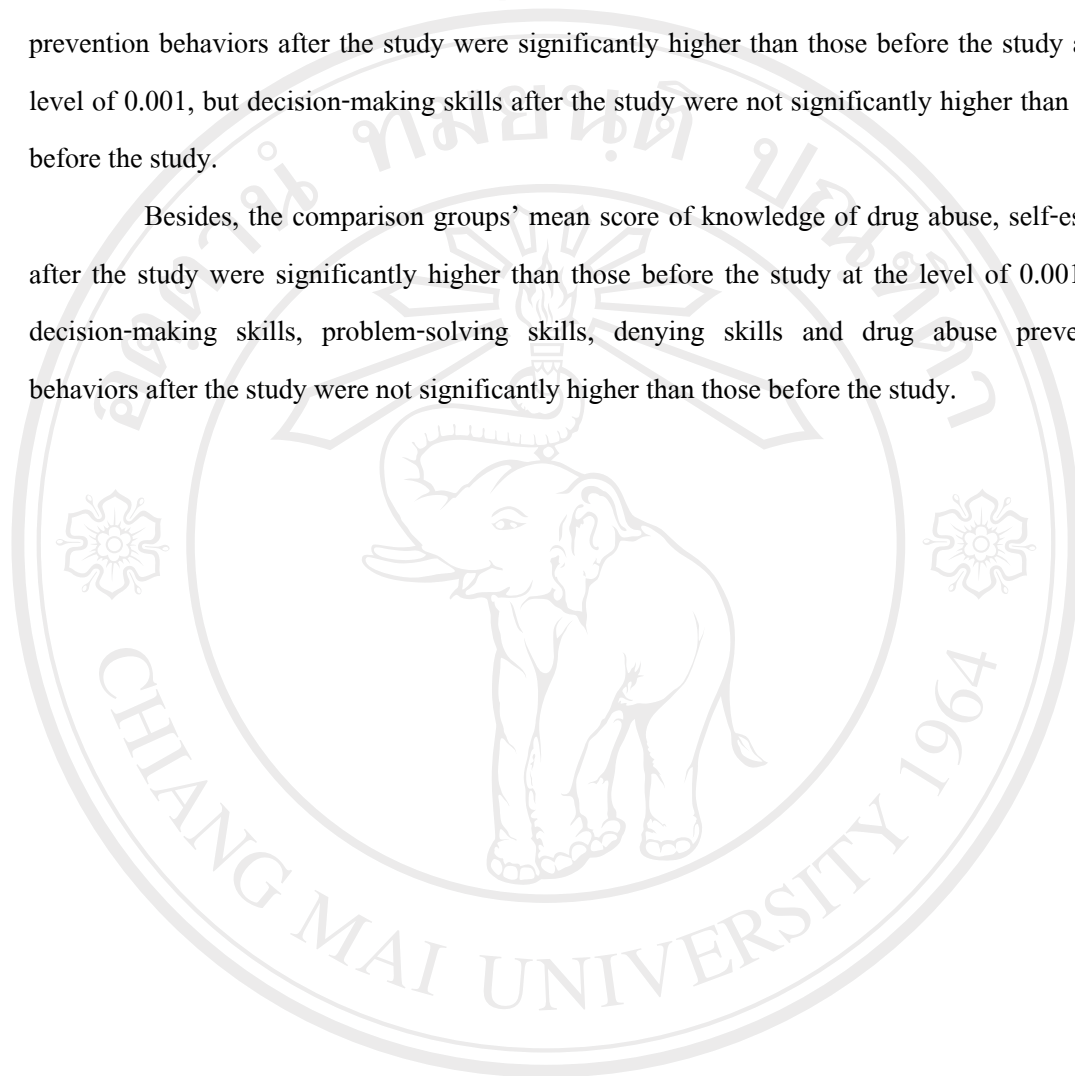
ABSTRACT

The purpose of this quasi-experimental research was to study the effectiveness of the life-skill development program to prevent drug abuse in primary school students, Chiang Rai Province. The samples were composed of 48 students, which were separated into 2 groups, a group of 24 control-students, and a group of 24 comparison-students. The experimental group was exposed to 5 plans of the life-skill program which was developed by applying life-skill concepts of WHO and Health Department, Ministry of Public Health, including principles of participatory learning. Scenarios and group process were organized, with the following activities: brain-storming, group discussion, role-playing and skill training, in order to help students change their behaviors concerning: knowledge of drug abuse, self-esteem, decision-making skills, problem-solving skills, denying skills and drug abuse prevention behaviors. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation and compare means by Paired sample t-test.

The research findings were that the experimental groups' mean scores of knowledge of drug abuse, self-esteem, problem-solving skills and denying skills after the study for a period of two and six weeks were significantly higher than the comparison groups' at the level of 0.001, their mean score of drug abuse prevention behaviors after the study for a period of two weeks were significantly higher than than the comparison groups' at the level of 0.01, and decision-making skills after the study were not significantly higher than the comparison groups'.

And the research findings were that the experimental groups' mean scores of knowledge of drug abuse, self-esteem, problem-solving skills, denying skills and drug abuse prevention behaviors after the study were significantly higher than those before the study at the level of 0.001, but decision-making skills after the study were not significantly higher than those before the study.

Besides, the comparison groups' mean score of knowledge of drug abuse, self-esteem after the study were significantly higher than those before the study at the level of 0.001, but decision-making skills, problem-solving skills, denying skills and drug abuse prevention behaviors after the study were not significantly higher than those before the study.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved